

РЕШЕНИЕ

№ 8090

гр. София, 15.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 126 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: А. СТ. Я.

при участието на секретаря А. М. М.
като разгледа докладваното от А. СТ. Я. Гражданско дело № 20221110110978
по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са установителни искове с правна квалификация чл. 422 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

Ищецът „***“ ЕАД е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу ответника *** за следните суми: 52,90 лева, представляваща стойност на доставена топлинна енергия през периода ноември 2019 г. - април 2020 г. в имот с абонатен № 261922, 10,00 лева, представляваща стойност на заплатена такса за предоставяне на услуга дялово разпределение за периода май 2019 г. – февруари 2020 г., с които суми ответникът се е обогатил за сметка на ищеца, заедно със законната лихва от 02.12.2021 г. до погасяване на задълженията, 8,94 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху задължението за стойност на доставена топлинна енергия за периода 31.12.2019 г. – 24.11.2021 г. и 2,03 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху задължението за предоставяне на услуга дялово разпределение за периода 01.7.2019 г. – 24.11.2021 г. След постъпило възражение по реда на чл. 414 ГПК са предявени установителни искове за вземанията, предмет на издадената заповед за изпълнение.

Ищецът твърди, че ответникът е потребител на топлинна енергия за стопански нужди, но между страните не е сключен писмен договор за продажба на топлинна енергия съобразно изискването на чл. 149, ал. 1, т. 3 ЗЕ. Въпреки това през процесния период ответникът е потребявал енергия в имота, поради което се е обогатил неоснователно, а ищецът се е обеднил със стойността □, както и със стойността на услугата дялово разпределение, която ищецът е заплатил на третото лице помагач. Ето защо ответникът следва да плати стойността на доставеното количество енергия, формирана на база

прогнозни месечни вноски и изравнителни сметки, изготвени по реда за дялово разпределение, както и таксата за дялово разпределение. Твърди, че ответникът е изпаднал в забава, поради което претендира и обезщетение за забава. Моли съда да установи вземанията така, както са предявени в заповедното производство. Претендира разноски.

Ответникът оспорва исковете, включително и като сочи, че претенциите са погасени по давност. Моли съда да отхвърли исковете. Претендира разноски.

Третото лице помагач на страната на ищеца не взема становище по допустимостта и основателността на исковете.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК, достигна до следните фактически и правни изводи:

По иска по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗД:

Съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 1 ЗЗД извън случаите на чл. 55 – 58 ЗЗД всеки, който се е обогатил без основание за сметка на друго лице, дължи да му върне онова, с което се е обогатил, до размера на обедняването. Общият фактически състав на неоснователното обогатяване по чл. 59 ЗЗД включва следните елементи: обогатяване на едно лице за чужда сметка, обедняване на друго лице, свързано със съответното обогатяване, липсата на правно основание за обогатяване и липсата на друга правна възможност за защита на обеднелия. Следователно, наличието на възможност за ищеца да защити правата си чрез друг иск, както такъв на договорно основание, така и такъв, основан на друг извъндоговорен факт, например деликт, изключва възможността за този правен субект да се защити чрез субсидиарния иск по чл. 59, ал. 1 ЗЗД и в този случай последният трябва да бъде отхвърлен от съда. Ето защо съдът следва да отговори на въпроса дали между страните по спора е сключен договор, както и дали той обвързва страните за спорния период, през който се твърди, че е настъпило разместване на блага, за което липсва правно основание.

Съгласно чл. 15, ал. 1 ЗДС имоти - държавна собственост, се предоставят безвъзмездно за управление на ведомствата и общините при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, а съгласно чл. 18, ал. 1, изр. 1 имоти - държавна собственост, които не са предоставени за управление по установения ред, се управляват от областния управител по местонахождението им. Съгласно чл. 57, ал. 1 и ал. 2 ЗАдм областната администрация подпомага областния управител в осъществяването на неговите правомощия, като областната администрация е юридическо лице на бюджетна издръжка.

От представените по делото писмени доказателства се установява, че в процесния период имотът е собственост на държавата /частна държавна собственост/. Не се спори, че същият се намира в сграда в режим на етажна собственост. Не се оспорва от ответника и че този имот е предоставен за управление на Областния управител на област София. В чл. 14, ал. 3 ЗДС е предвидено, че управлението върху обекти, имоти и вещи - държавна

собственост, включва правото на ведомствата и юридическите лица на бюджетна издръжка да ги владеят, ползват и поддържат от името на държавата, за своя сметка и на своя отговорност. От горната разпоредба следва, че, макар имотът да е собственост на държавата, легитимирано да отговаря за задълженията □, възникнали във връзка с правото на собственост, е лицето, на което този имот е предоставен за управление – в случая ответникът. Той е легитимиран и да участва в процеса като процесуален субституент на държавата.

Съгласно чл. 42, ал. 1 ЗПФ в държавния бюджет се включват централният бюджет, самостоятелните бюджети на Народното събрание и на съдебната власт, бюджетите на органите на изпълнителната власт, на другите държавни органи и на бюджетните организации. В пар. 1, т. 5 ДР на ЗПФ е посочено, че „бюджетни организации“ са всички юридически лица, чиито бюджети се включват в държавния бюджет, в бюджетите на общините, в бюджетите на социалноосигурителните фондове, както и всички останали юридически лица, чиито средства, постъпления и плащания се включват в консолидираната фискална програма по силата на нормативен акт или по реда на чл. 171. Несъмнено, а и предвид т. 16 и т. 22 от ДР на ЗПФ разходите на бюджетните организации /възникнали и бъдещи/ се включват в държавния бюджет – т.е. разходите на държавните учреждения са разходи, платими от държавния бюджет – разходи на държавата. Следователно задължението за заплащане на стойността на доставената в процесния имот топлинна енергия е задължение на държавата /в качеството □ на собственик на процесния топоснабден имот/, като за изпълнението му отговаря ответникът /от отделените за Областната администрация бюджетни средства следва да се заплати това задължение, в случай че такова съществува/.

Ето защо следва да се отговори на въпроса какво правоотношение е възникнало между ищеца и държавата /в качеството □ на титуляр на правото на собственост върху процесния имот/. Няма данни по делото за процесния период ответникът да е заявил, че иска в имота да бъде предоставяна топлинна енергия за стопански нужди. Съгласно чл. 149, ал. 1 ЗЕ /в редакцията, действала към процесните отношения/, продажбата на топлинна енергия за небитови нужди се осъществява въз основа на писмени договори при общи условия, а съгласно разпоредбата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са клиенти на топлинна енергия. Доколкото в чл. 153, ал. 1 ЗЕ не се сочи конкретно, че разпоредбата се прилага единствено за битови клиенти на топлинна енергия, то следва, че всички собственици/ титуляри на вещно право на ползване на имоти, намиращи се в топлоснабдена сграда в режим на етажна собственост, са потребители на топлинна енергия, без оглед на това дали ползват енергията за битови или за небитови нужди. Следователно и по силата на чл. 153 ЗЕ, имаща характер на специална спрямо нормата на чл. 149, ал. 1 ЗЕ, от момента, в който държавата е придобила собствеността върху процесния имот, между нея и ищеца е възникнало договорно правоотношение, по силата на което държавата, в качеството на собственик на имота в

топлоснабдената сграда /респ. на потребител на топлинна енергия/, има задължение да заплаща стойността на доставяната от ищеца топлинна енергия в процесния имот. Ако се приеме обратното – че за държавата /или за търговци/ облигационното правоотношение възниква едва с факта на сключване на писмен договор /осъществяването на който зависи единствено от волята на собственика/, то в случая тя би била в по-благоприятно положение от битовия клиент – физическо лице, от потребителя. Това е така, защото всеки потребител-битов клиент, става страна по облигационното правоотношение с факта на придобиването на имот с топлоснабдена сграда. А за държавата, която законът никога не толерира като по-слаба страна, би се дало право на избор – упражняващият правата на държавата орган да реши да сключи или да не сключи договор с доставчика на топлинна енергия. Такъв подход на законодателя не е мислим, поради което и съдът несъмнено счита за правилен и законосъобразен горния извод за еднакво положение на собствениците на имоти в сграда в режим на етажна собственост, независимо дали са физически лица, търговци или държавата /действаща чрез съответното учреждение.

Предвид гореизложеното, при наличието на възможност за топлопреносното предприятие да защити правото си с искове за реално изпълнение на договорно основание, субсидиарната претенция по чл. 59 ЗЗД за плащане на претендираната сума като резултат от неоснователно обогатяване следва да се отхвърли - по делото се доказва наличието на основание за извършеното разместване на имуществени блага - договор между страните, възникнал по силата на чл. 153 ЗЕ, поради което предявеният въз основа на извъндоговорен източник иск е неоснователен.

По иска по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Вземането за лихва има акцесорен характер и за дължимостта му следва да се установи както възникването на главния дълг, така и забава в погасяването на същия за процесния период. Доколкото съдът не достигна до извод за наличие на главен дълг, то неоснователна е и акцесорната претенция за заплащане на обезщетение за забава.

По разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника се следват своевременно поисканите разноски за юрисконсултско възнаграждение в исковото производство в размер на 100 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „****“ ЕАД, ЕИК *** срещу ***, код по БУЛСТАТ *** искове по чл. 422 ГПК вр. чл. 59, ал. 1 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца следните суми: 52,90 лева, представляваща стойност на

доставена топлинна енергия през периода ноември 2019 г. - април 2020 г. в имот с абонатен № 261922, 10,00 лева, представляваща стойност на заплатена такса за предоставяне на услуга дялово разпределение за периода май 2019 г. – февруари 2020 г., с които суми ответникът се е обогатил за сметка на ищеца, заедно със законната лихва от 02.12.2021 г. до погасяване на задълженията, 8,94 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху задължението за стойност на доставена топлинна енергия за периода 31.12.2019 г. – 24.11.2021 г. и 2,03 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху задължението за предоставяне на услуга дялово разпределение за периода 01.7.2019 г. – 24.11.2021 г.

ОСЪЖДА „***” ЕАД, ЕИК *** да заплати на ***, код по БУЛСТАТ *** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата 100,00 лева, представляваща разноси в исковото производство.

Решението е постановено при участието в процеса на „***” ЕАД, като трето лице помагач на ищеца.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от същото на страните

Съдия при Софийски районен съд: _____